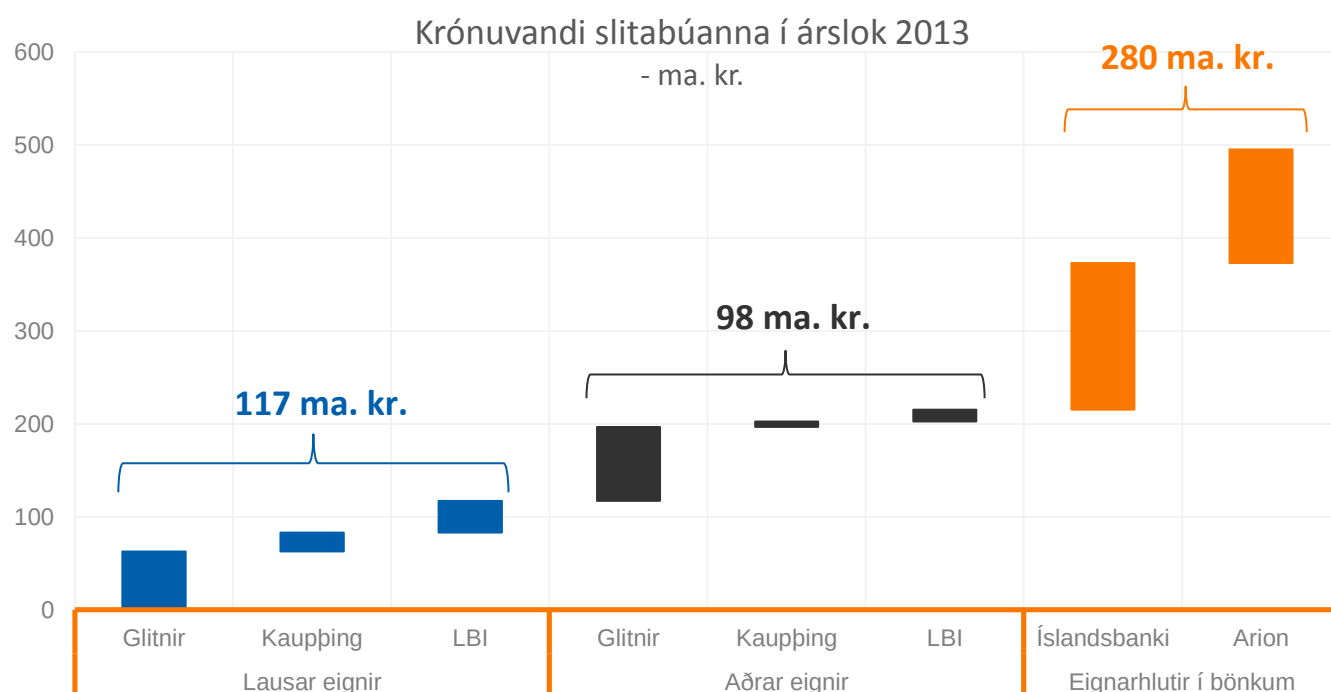

21. júlí 2014

Hugsanleg áhrif bankaskatts á krónueignir búa gömlu bankanna

Einn helsti vandinn við að ljúka uppgjöri slitabúa gömlu bankanna er hve mikið af eignum þeirra er fært til bókar í krónum. Þar sem meirihluti kröfuhafa bankanna, eða um 94%, eru útlendingar er litið svo á að þeir myndu vilja skipta þessum krónum í erlendan gjaldeyri um leið og þær yrðu greiddar út. Útflæði af þeirri stærðargráðu í gegnum gjaldeyrismarkað gæti valdið gengisfalli ef það ætti sér stað mjög hratt.

Stærstur hluti þessa krónuvanda er fólgin í eignarhlutum Glitnis og Kaupþings í Íslandsbanka og Arion banka, en til viðbótar þeim eru um 215 milljarðar eigna búanna í krónum, þar af um 117 ma. af lausu fé og 98 ma. til viðbótar í lánum til viðskiptavina gömlu bankanna, verðbréfum og afleiðum.

Heimild: Uppgjör gömlu bankanna, Seðlabanki Íslands

Reyndar mætti minnka vandann töluvert með því að selja eignarhlutana í bönkunum erlendum fjárfestum, en þar með væri krónueignum búanna í reynd umbreytt í gjaldeyriseignir. Það er því ánægjulegt að fjármálaráðherra hafi tekið af tvímæli um að æskilegt sé að fá erlent eignarhald inn í íslenska fjármálakerfið¹. Útgönguþrýstingur gæti þrátt fyrir það myndast þegar eigendur bankanna fengju greiddan arð síðar meir og þyrftu þá að skipta krónum fyrir erlendan gjaldeyri, en þrýstingnum væri þó dreift yfir lengra tímabil (jafnvel mætti setja honum einhverjar skorður fyrsta kastið) svo dregið yrði verulega úr líkunum á skyndilegu eða miklu gengisfalli.

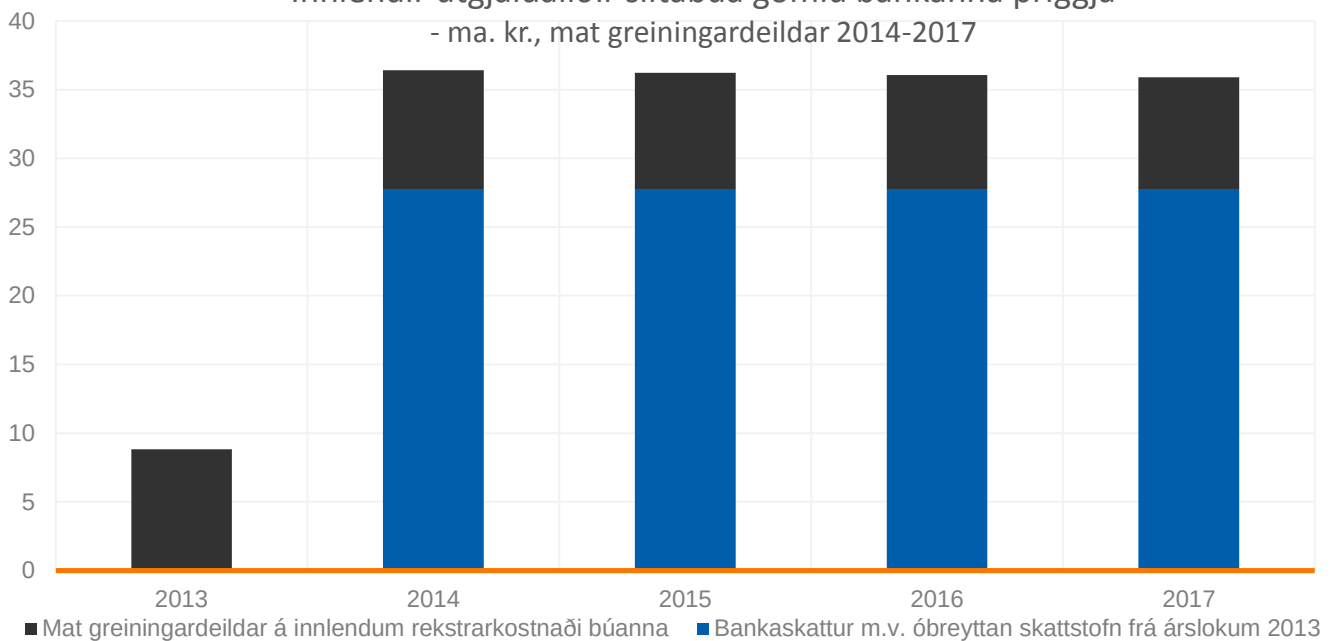
Aðrar krónueignir gætu hinsvegar áfram verið til vandræða, en gerð nauðasamninga og undanþágur frá gjaldeyrishöftum í tengslum við nauðasamningsgerðina munu fyrst og fremst snúast um meðferð þeirra krónueigna sem út af standa, takist að selja eignarhlutina í bönkunum fyrir erlendan gjaldeyri.

Þótt auðvitað standi vonir til að hægt sé að ljúka nauðsamningum sem fyrst, þá getur engu að síður reynst fróðleg æfing að kanna hvað verður um þessar krónueignir ef töf verður á. Með tilkomu bankaskattsins, sem nemur 0,376% krafna búanna og lagður er á í íslenskum krónum, gæti nefnilega gengið á laust fé búanna í krónum. Skatturinn er meiriháttar útgjaldaliður til viðbótar innlendum rekstrarkostnaði búanna – eða samtals tæplega 28 ma. árlega samkvæmt áætlun Greiningardeildar.

¹ Sjá viðtal við fjármálaráðherra í [Kjarnanum þann 3. júlí síðastliðinn](#).

Innlendir útgjaldaliðir slitabúa gömlu bankanna þriggja

- ma. kr., mat greiningardeildar 2014-2017

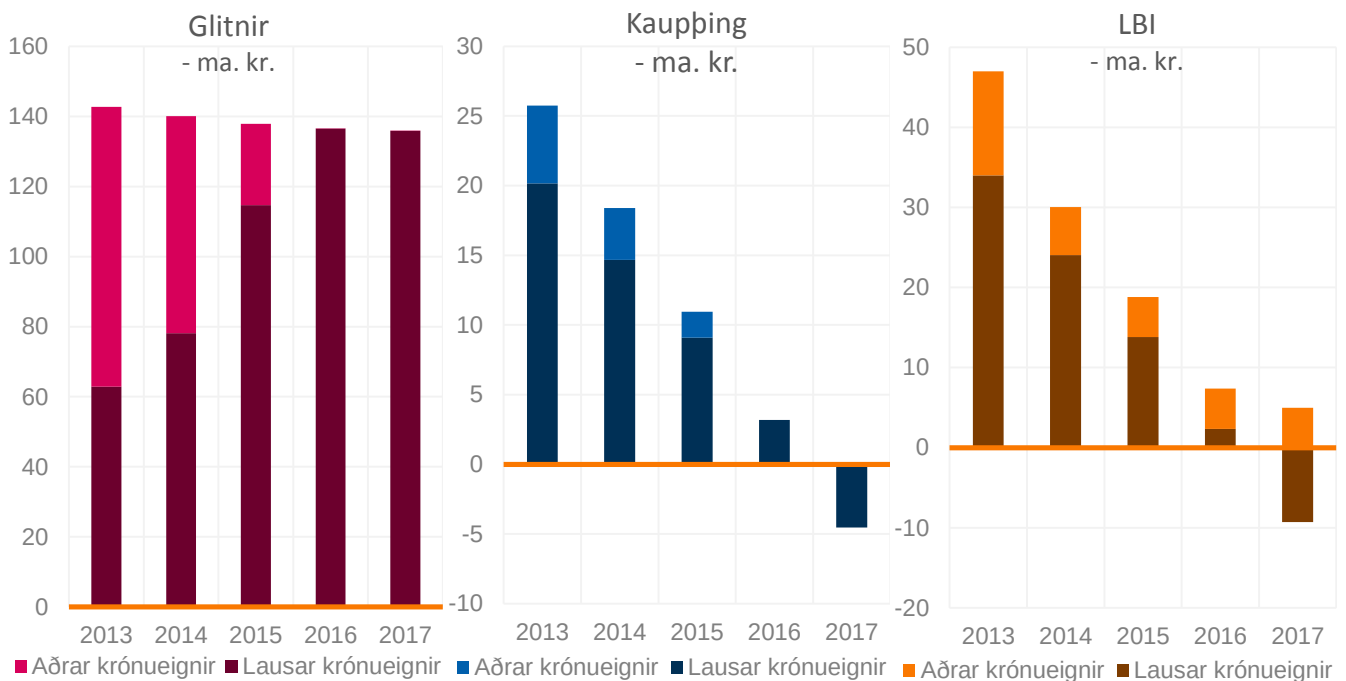

Heimild: Uppgjör gömlu bankanna, mat Greiningardeildar

Á myndunum hér að neðan má sjá tilgátu greiningardeildar um hvaða áhrif þessi útgjöld koma til með að hafa á krónustöðu búanna, en stuðst er við viðskiptaáætlanir búanna upp að því marki sem hægt er til þess að áætla hversu hratt innlendum eignasöfnum þeirra í krónum er umbreytt í reiðufé, auk þess sem gert er ráð fyrir að laust fé búanna safni minniháttar vöxtum yfir tímabilið. Þá er jafnframt gert ráð fyrir því að Glitni og Kaupþingi verði greiddur svipaður arður af eignarhlutum þeirra í Íslandsbanka og Arion árin 2015-2017 og á árinu sem nú stendur yfir, en samkvæmt útreikningum greiningardeildar gætu árlegar arðgreiðslur numið nálægt 12,5 mö.kr. eftir skatta. Auðvelt er að gera sér í hugarlund hver áhrifin á krónustöðu búanna verður ef arðgreiðslur verða ýmist minni eða meiri en hér er gert ráð fyrir, eða ef eignarhald bankanna breytist.

Þess má geta að þegar súla merkt „Lausar krónueignir“ er neikvæð, þá merkir það að búið neyðist til þess að skipta erlendum gjaldeyri í krónur til þess að geta staðið skil á útgjöldum. Líkt og sjá má gæti sú orðið raunin í tilviki Kaupþings og LBI frá 2016 ef nauðasamningum lýkur ekki fyrir þann tíma.

Tilgáta um þróun krónueigna gömlu bankanna án eignarhluta í bönkum

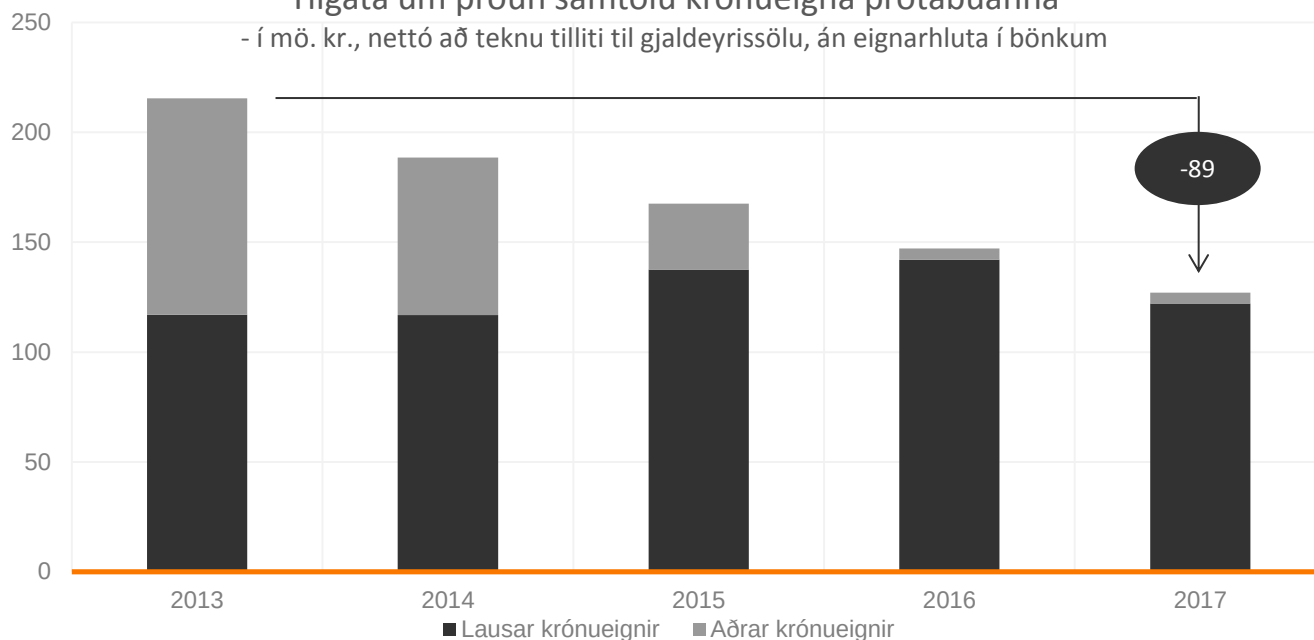

Heimild: Uppgjör gömlu bankanna, mat Greiningardeildar

Þegar á heildina er litið gæti bankaskatturinn því þurrkað upp þónokkurn hluta krónueigna búanna á næstu fjórum árum, komist engin hreyfing á slit búanna fram að þeim tíma.

Tilgáta um þróun samtölu krónueigna þrotabúanna

- í mö. kr., nettó að teknu tilliti til gjaldeyrissölu, án eignarhluta í bönkum

Heimild: Uppgjör gömlu bankanna, mat Greiningardeildar

Greiningardeild Arion banka

Anna Hrefna Ingimundardóttir
anna.ingimundardottir@arionbanki.is

Elvar Ingi Möller
elvar.moller@arionbanki.is

Erna Björg Sverrisdóttir
erna.sverrisdottir@arionbanki.is

Hrafn Steinarsson
hrafn.steinarsson@arionbanki.is

Hafsteinn Hauksson
hafsteinn.hauksson@arionbanki.is

Stefán Broddi Guðjónsson
stefan.gudjonsson@arionbanki.is

Forstöðumaður

Regína Bjarnadóttir
regina.bjarnadottir@arionbanki.is
444-6969

[Hér má finna fyrirvara](#)